

## **Bài 4. Thực hành. XÁC ĐỊNH THÀNH PHẦN CƠ GIỚI CỦA ĐẤT BẰNG PHƯƠNG PHÁP ĐƠN GIẢN (vê tay) (1 tiết)**

### **I. MỤC TIÊU BÀI HỌC**

Sau bài này, GV phải làm cho HS :

1. Xác định được thành phần cơ giới của đất bằng phương pháp vê tay.
2. Rèn luyện kỹ năng quan sát, thực hành.
3. Có ý thức lao động cẩn thận, chính xác.

### **II. NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý**

#### **1. Cách tổ chức thực hiện**

- Cá nhân làm thực hành bằng các mẫu đất đã chuẩn bị từ trước.
- Bài thực hành có thể tiến hành tại lớp học hoặc tại phòng thí nghiệm của trường.

#### **2. Những điều cần lưu ý**

##### **2.1. Đặc điểm của quy trình thực hành**

Quy trình thực hành đơn giản, dễ thực hiện, tuy nhiên để cho giờ thực hành có được kết quả tốt cần lưu ý một số điểm sau :

- Mẫu đất phải hơi ẩm, sạch cỏ rác. Nếu mẫu đất quá ẩm hoặc quá khô khi vê thành thỏi sẽ gặp khó khăn. Căn cứ vào lượng nước trong đất người ta chia đất thành các trạng thái sau :

19

*Bước 2* : HS thao tác, GV quan sát, nhắc nhở HS cẩn thận khi cho nước vào đất (bước 2 trong quy trình thực hành – SGK).

##### **2.4. Hoạt động 4. Đánh giá kết quả**

- HS thu dọn dụng cụ, mẫu đất, dọn vệ sinh nơi mình thực hành.
- HS tự đánh giá xếp loại mẫu đất của mình thuộc loại đất nào ? (Đất cát, đất thịt hay đất sét) ?
- GV đánh giá kết quả thực hành của HS và đánh giá nhận xét giờ học về :
  - + Sự chuẩn bị của HS (tốt, đạt và chưa đạt yêu cầu).
  - + Thực hiện quy trình (đúng, chưa đúng).
  - + Về an toàn lao động và vệ sinh môi trường (tốt, đạt và chưa đạt yêu cầu).
  - + Đánh giá cho điểm thực hành.

##### **2.5. Hoạt động 5. Hướng dẫn HS chuẩn bị bài sau**

- Đọc trước bài 5 và chuẩn bị mẫu đất, dụng cụ thực hành.
- Ôn lại phần II bài 3 : độ chua, kiềm của đất.

- + Hơi ẩm : cầm mẫu đất thấy mát tay.
- + Ẩm : ấn mạnh ngón tay lên đất, có dấu vân tay trên đất.
- + Rất ẩm : cầm đất thấy có nước dính ra tay.
- + Ướt : cầm đất lên thấy có giọt nước chảy ra.

## **2.2. An toàn lao động và vệ sinh môi trường**

Trong quá trình thực hành cần chú ý cẩn thận để nước, mẫu đất không vương ra làm ướt, bẩn sách vở, quần áo.

### **III. GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC BÀI THỰC HÀNH**

#### **1. Chuẩn bị bài giảng**

##### **1.1. Chuẩn bị nội dung**

- Nghiên cứu SGK.
- GV làm thử vài lần cho quen các thao tác.

##### **1.2. Chuẩn bị dụng cụ**

Chuẩn bị một số ống hút nước để phòng trường hợp HS không mang theo hoặc bị rơi mất.

#### **2. Các hoạt động dạy học**

##### **2.1. Hoạt động 1. Giới thiệu bài học**

+ GV nêu mục tiêu, yêu cầu của bài : Về nội dung, yêu cầu HS phải biết cách xác định thành phần cơ giới của đất bằng phương pháp vê tay. Về trật tự vệ sinh : phải gọn gàng ngăn nắp, sạch sẽ, không làm mất trật tự ảnh hưởng đến giờ học của các lớp bên cạnh.

+ Nêu nội quy, quy tắc an toàn lao động và vệ sinh môi trường. Nhắc HS khi thực hành phải cẩn thận không để đất, nước vương ra bàn ghế, sách vở, quần áo.

+ Giới thiệu quy trình, sau đó gọi 1 hoặc 2 HS nhắc lại.

##### **2.2. Hoạt động 2. Tổ chức thực hành**

- Kiểm tra dụng cụ và mẫu đất của HS.
- Phân công việc cho HS.

##### **2.3. Hoạt động 3. Thực hiện quy trình**

*Bước 1* : GV thao tác mẫu, HS quan sát.